

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia stycznia 2010 r.

**Pan
Marek Nawara
Marszałek Województwa
Małopolskiego
ul. Basztowa 22
31-156 Kraków**

P/09/004
LKR-410-32-02/2009

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Małopolskim Urzędzie Marszałkowskim w Krakowie, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę realizacji zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004 - 2006.

W związku z wynikami tej kontroli przedstawionymi w protokole podpisanym 21 grudnia 2009 r. i omówionymi na naradzie pokontrolnej w dniu 12 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przekazuje, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań Urzędu w ramach zamknięcia pomocy finansowej ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) realizowanego w latach 2004 - 2006. Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. Na dzień zakończenia okresu kwalifikowalności ZPORR, tj. 30 czerwca 2009 r. została zakończona realizacja wszystkich wdrażanych projektów. Urząd w ramach procesu zamknięcia ZPORR zrealizował wymogi systemowe, tj.:

- złożył do Instytucji Pośredniczącej ostatnie wnioski o płatność oraz sprawozdania końcowe z realizacji ZPORR;
- zgłosił tzw. projekty zagrożone, umieszczając 6 projektów na liście projektów oznaczonych kategorią D „projekty zawieszony w związku z postępowaniem sądowym lub administracyjnym”. Realizacja przedmiotowych projektów była zakończona, niemniej jednak do odzyskania pozostały wypłacone beneficjentom kwoty dofinansowania EFRR/EFS na ogółem 198 tys. zł.

NIK pozytywnie ocenia terminowe złożenie w dniu 6 listopada 2009 r. sprawozdań końcowych do Instytucji Pośredniczącej.

2. Badanie przeprowadzone w toku kontroli NIK na próbie 15 beneficjentów oraz 5 zbiorczych wniosków o płatność wykazało, iż w przedstawionej do kontroli NIK dokumentacji brakowało: 1 zbiorczego wniosku o płatność wraz z kartą weryfikacji, 2 wniosków o płatność beneficjentów z 2005 r., 3 powiadomień beneficjenta o kontroli z 2005 r. wraz z upoważnieniem do kontroli dla pracownika ówczesnego Biura Kontroli Urzędu, 2 list kontrolnych do dokumentacji kontroli, oraz dowodów kontroli finansowej u jednego beneficjenta. W tych przypadkach stwierdzony przez NIK stan udokumentowania nie spełniał wymogów dotyczących przechowywania dokumentacji związanej z udzieloną przez Unię Europejską pomocą. Ponadto w systemie elektronicznym SIMIK brakowało jednego wniosku o płatność beneficjenta z 2008 r., jednej aktualizacji wnioskowanej kwoty po korekcie, oraz nie wprowadzono czterech aneksów do umów.
3. Do dnia rozpoczęcia kontroli NIK została dokonana częściowa archiwizacja dokumentacji ZPORR, polegająca na opisaniu poszczególnych teczek z dokumentami oraz przekazaniu ich do archiwum zakładowego Urzędu. Przekazane dokumenty, w ocenie NIK, nie zostały właściwie zidentyfikowane i zabezpieczone pod względem kompletności, bowiem nie dokonano spisów akt znajdujących się w danej teźce ani też nie ponumerowano stron tych akt. Dopiero w toku kontroli NIK zaopatrzone teźki w napis „ZPORR”, który był wymagany w myśl polecenia służbowego Dyrektora Urzędu nr 4/2009 w sprawie archiwizowania dokumentacji do archiwum zakładowego.

W ocenie NIK za niewystarczające należy uznać zapewnienie, że dokumentacja projektów objętych wsparciem ze środków UE będzie przechowywana przez 10 lat od zakończenia realizacji projektu. Nadanie tym dokumentom kategorii B5, w ocenie NIK, oznacza, że po pięcioletnim okresie przechowywania jej dalsze przechowywanie będzie uzależnione tylko od decyzji odpowiedniej komisji, podczas gdy – zgodnie z wymogami

finansowania ZPORR – dokumentacja ta ma mieć zapewniony 10 letni okres przechowywania.

4. Instytucja Wdrażająca w trakcie realizacji ZPORR w zakresie merytorycznym i finansowym dokonywała kontroli projektów u beneficjentów, natomiast w 2009 r. rozpoczęto kontrole trwałości projektów na podstawie przyjętych planów kontroli oraz znowelizowanego Podręcznika procedur. Zastrzeżenia NIK budzi jednak brak udokumentowania postępowania przez pracowników Departamentu Funduszy Europejskich po przeprowadzonych kontrolach na miejscu u beneficjentów stwierdzających nieprawidłową realizację projektów. Analiza wybranych przez NIK czynności kontrolnych 5 projektów podjętych przez Instytucję Wdrażającą wykazała, że częściowo została zakwestionowana kwalifikowalność niektórych wydatków uznanych przez beneficjentów jako kwalifikowalne, a mimo to dla 4 projektów nie zostały sporządzone „Wstępne ustalenia administracyjne” ani też dokumenty pn. „Kwalifikacja nieprawidłowości”, które były wymagane zgodnie z Podręcznikiem procedur. W konsekwencji nie udokumentowano w tym Departamencie przeprowadzenia analizy, która winna zostać zakończona stwierdzeniem bądź wykluczeniem zaistnienia nieprawidłowości.
5. Instytucja Wdrażająca prowadziła bazę dłużników ZPORR, według której do 8 grudnia 2009 r. wyegzekwowano ogółem 693 tys. zł należności głównej i 58 tys. zł odsetek. Do odzyskania pozostało 245 tys. zł należności głównych, co stanowiło 26 % zadłużenia ogółem oraz naliczone odsetki w kwocie 72 tys. zł. Urząd naliczał odsetki zgodnie z regułami analogicznymi jak dla zaległości podatkowych, tj. zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami. Księgowania odsetek nie dokonywano jednak według zasad przyjętych w art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), bowiem dokonywane przez beneficjentów wpłaty w pierwszej kolejności były zaliczane na poczet należności głównej, a następnie występowano do beneficjenta o uregulowanie odsetek. Stanowisko takie, jak wyjaśniono, wynikało z zastosowania się Urzędu do wytycznych Instytucji Zarządzającej.
6. Baza dłużników ZPORR nie była na bieżąco aktualizowana, bowiem kontrola NIK stwierdziła rozbieżności w zakresie kwot pozostających do odzyskania po dniu sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji ZPORR. Dopiero po weryfikacji tych danych przez Departament Funduszy Europejskich oraz Departament Budżetu i Finansów stwierdzone rozbieżności w danych dotyczących 15 beneficjentów o wartości 146 tys. zł

zostały zredukowane do 26 zł. W ocenie NIK, brak bieżącej współpracy tych departamentów negatywnie oddziaływał na wiarygodność (rzetelność) danych ujmowanych w tej bazie.

7. W ocenie NIK, zbyt długo były prowadzone działania mające na celu odzyskanie od beneficjentów środków nienależnego dofinansowania niektórych projektów. Ustalenia NIK na próbie 5 projektów z działania 3.4 ZPORR wskazują, iż Urząd wystosował do beneficjentów wezwania do zapłaty, to jednak do czasu zakończenia kontroli NIK nie odzyskano od nich żadnych środków. Od marca do lipca 2009 r. pomiędzy Departamentem Funduszy Europejskich a Departamentem Prawnym Urzędu trwała wymiana stanowisk w sprawie podjętych czynności w celu odzyskania środków. Dopiero w listopadzie 2009 r. Departament Funduszy Europejskich zdecydował się skorzystać z określonego umową środka zabezpieczającego, tj. wypełnienia weksli in blanco i przedstawienia ich do wykupu niezdyscyplinowanym beneficjentom.
8. W ocenie NIK, Departament Funduszy Europejskich wraz z Departamentem Budżetu i Finansów w sposób opieszale działały w celu rozliczenia Małopolskiej Agencji Energii i Środowiska. Zgłoszona bowiem dnia 31 grudnia 2008 r. przez Departament Funduszy Europejskich do Departamentu Budżetu i Finansów dyspozycja dokonania kompensaty należności beneficjenta na kwotę 68,8 tys. zł nie została dokonana, a prawie przez rok trwało ustalanie stanowisk w sprawie rozliczenia pomiędzy Instytucją Wdrażającą a beneficjentem.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

1. Zapewnienie dziesięcioletniego okresu przechowywania dokumentacji z realizacji projektów w ramach ZPORR.
2. Podjęcie działań w celu skompletowania dokumentacji z realizacji projektów ZPORR wraz z zastosowaniem obowiązujących przy archiwizowaniu środków ewidencyjnych.
3. Podjęcie działań w celu wyegzekwowania od beneficjentów nienależnych kwot.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie w sprawie zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

O sposobie wykorzystania przedstawionych uwag i realizacji wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę poinformować Najwyższą Izbę Kontroli Delegatura w Krakowie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia lub, w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, od daty otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 ustawy o NIK.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy o NIK.